

Необхідно підкреслити, що серед факторів блокування продуктивності педагогічної діяльності є явище фрустрації. В умовах фрустрації виникає симптоми деформації, іноді стагнації відчуження педагога від своєї професійної діяльності. В ситуаціях фрустрації у педагога з'являються різні форми психологічного захисту, стереотипні форми поведінки, невпевненість у собі, що є характерним для професійної деформації і як наслідок впливають на професійну діяльність.

З цього випливає, що сучасний педагог повинен володіти якостями, що відображають високий рівень стабілізації установок, емоційно-вольових процесів і станів, що є, на нашу думку, передумовою успішності і надійності професійної діяльності педагога. І саме на даному етапі становлення особистості освітнє середовище стає одним із інститутів забезпечення якісної підготовки майбутніх вчителів, яке передбачає оволодіння майбутнім фахівцем ключовими професійними компетенціями, які є важливими для створення умов професійного та особистісного розвитку.

Література

1. Губіна А. Професійна готовність як фактор соціальної успішності майбутнього фахівця / А. Губіна // Психологічні перспективи / Волин. нац. ун – т ім. Лесі Українки. Вип. 13 – Луцьк, 2009. – с. 100 – 107.
2. Потапчук Л. В. Психологічні особливості професійної мотивації особистості / Л. Потапчук // Професійна психологія: методологія, методи та практика : Зб. наук. пр. за заг. ред. Ж. Вірної. – Луцьк : РВВ "Вежа" Волин. Нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – С. 5– 24.

УДК 168.522:177

КОРОЛОВИЧ О.О., ВИБЕР Е.Ф.
Мукачівський державний університет

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ В РАКУРСІ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Професійна педагогіка займається питаннями фахової підготовки особистості, зорієнтованої на конкретну сферу професійної діяльності. На всіх етапах своєї історії людство завжди вирішувало важливу для себе задачу передачі трудового і професійного досвіду наступним поколінням. Тому становлення професійної педагогіки доцільно розглядати в ракурсі її історичного розвитку.

У перекладі з грецької «педагогіка» означає: «пайдос» - дитя, «его» - вести, тобто дітоведення. Педагогами у давній Греції називали рабів, які супроводжували дітей до школи, допомагали їм на заняттях і поза ними. Згодом роль педагога зазнала істотних змін. Саме поняття «педагог» почало вживатися в розрізі мистецтва супроводжувати особистість в житті.

Щодо поняття «педагогіка», то існують різні підходи до його тлумачення. У словнику С. Гончаренка педагогіка визначається як «наука про навчання і виховання підростаючих поколінь» [2]. В інших джерелах педагогіка

розглядається як наука, що вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості.

М. Фіцула педагогіку тлумачить як „сукупність теоретичних і прикладних наук, що вивчають процеси виховання, навчання і розвитку особистості людини» [3].

В історії виділяють наступні етапи розвитку педагогіки.

I-ий - донауковий. Основними елементами є афоризми, крилаті вислови, поради, правила, рекомендації. II-ий - етап формування теоретичних концепцій. Спостерігається поява шкіл, формуються системи освіти як окремі соціальні інститути. В цей час виникають перші теоретичні концепції навчання та виховання. Вагомого внеску у їх формування та розвиток здійснили античні філософи. Зокрема, Демокрит вважав, що людину формує її досвід. Сократ розробив і впровадив «сократівський метод», суть полягає в послідовній постановці питань, відповідаючи на які, учні формують певні висновки. Платон обґрунтував ідею про три частини душі людини, згідно якої всі люди діляться на три групи.

Своєрідним підсумком розвитку педагогічної думки античного світу став трактат римського філософа М.Квінтіліана «Про виховання оратора», котрий тривалий час був основним посібником з педагогіки.

В період Середньовіччя найбільшого розвитку набула духовна педагогіка, коли церква надавала вихованню релігійної спрямованості. Основною формою виховання на той час була церковна проповідь.

У епоху Відродження XIV-XVI ст. відбувається повернення педагогічної думки до спадщини античності. Серед основних педагогічних завдань було виховання гармонійно розвиненої особистості. До педагогів-гуманістів належали: В.Фельтре, Ф.Рабле, М.Монтень, Т.Мор, Е.Роттердамський та інші. В їх працях скептично оцінювалося релігійне вчення та обґрунтовувались ідеї загальної участі у праці, звучали виступи проти несправедливості, знання ремесел ототожнювались із ознакою порядності громадянина.

III етап – науковий, що взяв свій початок з XVII ст. Розвиток матеріального виробництва та духовної культури зумовили виокремлення педагогіки в самостійну науку.

У XVIII ст., яке ввійшло в історію як період Просвітництва, укріплюється новий, економічно могутній клас «буржуазія», що вносить суттєві зміни в європейську освіту та педагогічну думку. Видатними представниками педагогічної та філософської думки Просвітництва були Д. Локк, К. Гельвецій, Д. Дідро, Л. Гольбах, Й. Песталоцці, Ж. Руссо. Вони зосереджували увагу на вихованні, зокрема, «ділової людини», «джентльмена».

Важлива роль у формуванні основ професійної педагогіки належить видатному педагогу К. Ушинському, який один із перших поставив завдання створення системи ремісничої освіти, приведення ремесла у відповідність до вимог науки і техніки, розробки методики навчання ремеслу тощо. В його роботах розглядаються найважливіші проблеми дидактики, трудового виховання.

У 60-ті роки ХІХ ст. спостерігається початок становлення теорії та методики професійної освіти як самостійної галузі науки. Цьому сприяє діяльність наукових і технічних товариств, які створювали навчальні заклади, вивчали зарубіжний досвід підготовки фахівців, проводили з'їзди діячів освіти, видавали літературу.

Отже, можна відмітити, що розвиток професійної педагогіки пройшов на всіх своїх етапах розвитку довгий шлях до становлення та в сучасних умовах вирішує питання якісної фахової підготовки особистості, зорієнтованої на конкретну сферу професійної діяльності.

Література

1. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колект. моногр. / За заг. ред. В.І. Лозової. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997.–206 с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посібник / М.М.Фіцула – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 508 с.

УДК 378.015.31:7]:811

КОСТЮК М.П.
Закарпатська академія мистецтв

ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ХУДОЖНЬОГО СПРЯМУВАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ) ПРИ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вища школа є завершальним етапом у процесі оволодіння іншомовним мовленням й полікультурною компетентністю у спілкуванні, базою для проведення бесід, дискусій, полілогу, у нашому випадку на теми мистецьких професійно-орієнтованих ситуацій З огляду на цей факт, мистецька освіта спрямовується на підготовку творчо розвиненої особистості, яка за А. Маслоу, «спроможна по-справжньому керувати майбутнім... і впевнено подивитись в обличчя новизні» [6, с. 3].

Що стосується полікультурності, то слід відмітити, що на сучасному етапі вживається декілька термінів – полікультурність, багатокультурність, мультикультуризм, інтеркультуризм, транскультуризм. Зміст цих понять достатньо ґрунтовно досліджено українськими педагогами (О. Ковальчук, М. Лещенко, О. Сухомлинська та ін.). Всі дослідники підкреслюють, що головною цінністю полікультурності є плюралізм культур. а терміни, за твердженнями О. Ковальчук, «полікультурність», «мультикультурність», «багатокультурність» є варіантами одного і того ж терміну, при утворенні якого перша частина слова означає наявність якоїсь множини культур [5, с. 23]. Полікультурні компетентності можуть бути представлені знаннями і практичним оволодінням рідною культурою, повагою та гордістю за власну націю, власний народ, а також знанням про полікультурність навколишнього світу, вміннями й навичками пізнання цього світу, повагою й розумінням

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>